

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФСКИ

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам:

Утвърден от Академически съвет с протокол

№ 10 / 17 юли 2013 г.

Професионално направление: 3.7. Администрация и управление

ОКС „магистър“

Специалност:

Г	Г	В	2	3	2	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

 „Регионално развитие и политика“

Планиране и управление на териториални системи /за след ОКС "професионален бакалавър"/

Форма на обучение: редовно

Продължителност на обучението (брой семестри): 4

Професионална квалификация: **МАГИСТЪР ПО РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И ПОЛИТИКА – ПЛАНИРАНЕ И УПРАВЛЕНИЕ НА ТЕРИТОРИАЛНИ СИСТЕМИ**

Квалификационна характеристика

Специалност: Регионално развитие и политика, магистърска програма : Планиране и управление на териториални системи
/за след ОКС "ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР"/

1. Насоченост, образователни цели

През 2005 г. в Геолого-географски факултет започна обучение на бакалаври по специалността Регионално развитие и политика. За да продължат своето образование на магистърско ниво се предлага конкретна магистърска програма, която е съобразена с досегашната подготовка и надгражда придобитите в бакалавърската- степен знания и умения. Поради интердисциплинарния характер на предлаганото образователно съдържание в нея са заложили и принципи, подходящи и за завършващи в други специалности или висши образователни институции.

ЦЕЛТА на настоящата магистърска програма е да подготвя високо квалифицирани ръководни кадри, експерти, професионални специалисти и консултанти със съвременни знания и умения в областта на териториалното управление, регионалното планиране, устройството на територията, управлението на околната среда и тяхното информационно осигуряване.

ЦЕЛЕВАТА ГРУПА на тези магистърски програми е насочена към кандидати, завършили образователно-квалификационна степен „професионален бакалавър“ по специалности от професионално направление 3.7. Администрация и управление, както и свързаните и произтичащите от тях.

2. Обучение (знания и умения, необходими за успешна професионална дейност; общо теоретична и специална подготовка и др.)

Приемът на студенти за държавна субсидия се извършва с конкурсен устен изпит (събеседване) пред назначена изпитна комисия, по предварително обявена тематична конкурсна програма. Срещу заплащане (без да полагат конкурсен изпит) се приемат студенти, придобили образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър (при петгодишно обучение), на които средният успех от следването им е не по-нисък от добър.

В организационно отношение магистърската програма е организирана в четири семестъра.

Целта на обучението през първата учебна година (първи и втори семестър) е да се адаптират знанията, уменията и компетенциите на завършилите образователно-квалификационната степен „професионален бакалавър“ и да се приравнят със знанията, уменията и компетенциите на завършилите образователно-квалификационна степен „бакалавър“.

Първият и вторият семестър включват 10 задължителни учебни дисциплини, завършващи с полагане на 10 изпита (4 през първия и 6 през втория семестър). Общият хорариум на часовете възлиза на 600 часа, от които 300 часа са през първия семестър и 300 часа през втория семестър. Общият брой на кредитите е 60 (по 30 кредита на семестър), което съответства на законовите изисквания. По всяка дисциплина кредитите се формират от хорариум от лекции и от практически и семинарни занятия, от успешно положени изпити, от самостоятелна работа (в лаборатории, библиотеки, курсови работи, реферати и др.) и други форми на оценяване.

Третият семестър включва задължителен модул, който съдържа 6 специализиращи дисциплини с основополагащо значение за професионалното изграждане на студентите и тяхната квалификация в областта на управлението на териториалните системи. Курсовете засягат преди всичко теоретичните и научни основи на двата основни аспекта на управлението на териториалните

системи, а именно на регионалното развитие и устройството на територията. Специално внимание е отделено на интеграцията на проблемите на околната среда в планирането и управлението на територията, което е в съответствие с европейските директиви и практики.

В четвъртия семестър са профилиращите модули, които имат за цел да дадат по-тясна квалификация на студентите в някои от най-важните от практическа гледна точка аспекти от управлението на териториалните системи. Целта на дисциплините в отделните модули е да дадат професионални знания и умения на студентите, в съответствие с най-съвременните тенденции в съответната предметна област.

Дипломирането се осъществява на база защитена магистърска теза.

3. Професионални компетенции

А. (обща компетенция) – След завършване на обучението магистрите

ще знаят:

- нормативно-правната уредба в областта на регионалното развитие, устройството на територията, която определя средносрочната визия за развитие на териториалните системи в ЕС и България;
- основните методи, използвани при анализ на текущото състояние на регионалното развитие и устройството на територията, както и методологиите на тяхното стратегическо планиране;
- предимствата и недостатъците на основни източници на изходна количествена и качествена информация за информационно обезпечаване на стратегическото планиране;
- базовите понятия, свързани с разбирането за социален капитал.

ще могат:

- самостоятелно и вярно да интерпретират данни за природното, социалното и икономическото състояние на административно-териториални единици в съответствие с основните политики в областта на регионалното развитие и устройството на територията в ЕС и България;
- да оценяват природно-ресурсния потенциал на дадена територия и формулират решения с висока приложна стойност за оптималното му усвояване и опазване;
- да идентифицират различни типове териториални системи и да определят стратегически мерки и приоритети при програмиране на тяхното развитие;
- да анализират модели в поведението на населението по консумативни единици (индивидуални, семейства, домакинства) в зависимост от влиянието на фактори като възраст, пол, раса, доходи и др.;
- да правят сравнителен анализ между основните модели за изграждане и развитие на социални отношения;

Б. (специални компетенции) – След завършване на обучението магистрите

ще знаят:

- различни методи за анализ и изследване на регионалното планиране и устройството на територията;
- спецификата на природните процеси и възможните природни рискове;

- стратегиите и принципите за оценяване на въздействията върху околната среда;
- условията за интегриране на екологичната и социално-икономическата политика на държавата във всички аспекти и нива на интерпретация на географското пространство;
- методологическите проблеми на развитието на социалния капитал, моделите за изграждане и развитие на социални връзки и партньорства, същността и особеностите на развитие на социалните отношения в организациите и институциите;
- теоретичните основи на съвременните ГИС и сродните им научни направления, заедно с аналитичните възможности, които те предлагат;
- основните принципи по дизайн и внедряване на общински и областни ГИС.

ще могат:

- да идентифицират геоекологични проблеми с цел адекватно управление на природни и природно-антропогенни системи в съответствие със стопанските приоритети и съвременните изисквания за екологична сигурност;
- да анализират природни рискове и да ги интегрират като екологични оценки в процесите на регионално планиране;
- да провеждат мониторинг и анализ на демографски събития (раждания, умираания, бракове, разводи, миграции);
- да анализират демографски характеристики и събития по географски ареали (държави, контролни райони, преброятелни участъци, пощенски кодове);
- да прилагат аналитични подходи при създаване и използване на демографски бази данни чрез създаване на софтуерни продукти (прогнозиране на населението, стандарт на живот, покупателна способност);
- да анализират процеса на развитие на организациите и институциите;
- да анализират социалните мрежи на организации, към които принадлежат или от които се интересуват;
- да използват усвоените идеи при интегралното разглеждане на проблемите на развитието на човешките и социални отношения в трудовите организации и институции;
- да визуализират с помощта на различни картографски продукти аналитичните части на стратегически планови документи;
- да осъществяват пространствено моделиране, чрез използването на конвенционални аналитични техники в ГИС среда;
- да създават, манипулират и визуализират пространствено определена информация в среда на ГИС;
- да създават и верифицират пространствени данни чрез използването на мобилни ГИС, GPS и дистанционни методи.

4. Професионална реализация

Завършилите успешно магистърската програма "Планиране и управление на териториални системи" притежават необходимата квалификация, знания и умения за работа в правителствени и неправителствени организации на национално, регионално и местно ниво, в държавни и частни фирми, занимаващи се с регионален социален, икономически, политически и екологичен маркетинг и мениджмънт, в научноизследователски, проектантски и консултативни центрове, агенции за проучване на общественото мнение, висши училища и др.

А. (основни видове професионална дейност) – Различни ръководни и експертни длъжности в държавната и местната администрация, консултантски компании и структурите на гражданското общество като:

- държавни служители на национално ниво;

- в областна и общинска администрация;
- в неправителствени организации;
- в държавни и частни фирми, занимаващи се с регионален социален, икономически, политически и екологичен маркетинг и мениджмънт;
- квалифицирани специалисти в научноизследователски, проектантски и консултативни центрове, агенции за проучване на общественото мнение;
- преподавателі във висши училища и др.

Б. (специализирани видове професионална дейност) – Участие в разработването, приложението и мониторинга на проекти, свързани със структурните фондове на ЕС в България. Модулната структура на магистърската програма предполага специализация по конкретни проблемни области, намиращи отражение в Национална стратегическа референтна рамка (НСРР) на Република България и свързаните с нея действащи оперативни програми.

Модулното образователно профилиране позволява:

- познаване на основните източници на национална и регионална изходна информация;
- прилагане в практиката на съвременни геоинформационни технологии за инвентаризация, визуализация, анализ и моделиране на различни проблеми, характерни за отделните административно-териториалните единици;
- идентификация на регионалните проблеми от геоекологичен и социално-икономически характер;
- планиране и управление на териториалните системи в условията на съгласуваност между стопански приоритети и екологична сигурност;
- прилагане на демографски методи и техники за анализ и разрешаване на бизнес проблеми и социални конфликти, свързани с пространственото управление и поведение на човешките ресурси.

В 2 3 2 1 Специалност "Регионално развитие и политика" / Магистърска програма "Планиране и управление на териториални системи"

за след ОКС "ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР"

код на спец.

за випуска, започнал през 2012/2013 учебна година

№	Код на дисциплината	Наименование на учебната дисциплината	Вид - З, И, Ф	Семестър	ECTS кредити	Часове - общ брой					Седмична заетост	Форма на оценяване* - и, то, ки, прод
						Всичко	Лекции	Семинарни занятия	Практически упр. / хоспетиране			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Задължителни компенсирани дисциплини

1	3 1 0 1	Обща физическа география	З	I	6	180	45	10	5	3+1	и
2	3 1 0 2	География на населението и селищата - I част	З	I	4,5	135	30	7,5	7,5	2+1;	ТО
	3 1 0 2	География на населението и селищата - II част	З	II	4,5	135	30	7,5	7,5	2+1	И
3	3 1 0 3	Основи на кадастъра	З	I	3	90	30	0		2+0	и
4	3 1 0 4	Въведение в географските информационни системи	З	I	6	180	30	15	15	2+2	и
5	3 1 0 5	Социално-икономическа география на България - I част	З	I	4,5	135	30	15		2+1;	ТО
	3 1 0 5	Социално-икономическа география на България -II част	З	II	4,5	135	30	15		2+1	И
6	3 1 0 6	Регионални стратегии за развитие	З	I	6	180	30	30		2+2	и
7	3 1 0 7	Административно право и административен процес	З	II	6	180	45	15		3+1	и
8	3 1 0 8	Регионално развитие и регионална политика	З	II	4,5	135	45	0		3+0	и
9	3 1 0 9	Местно самоуправление	З	II	6	180	45	15		3+1	и
10	3 1 0 10	Управление на проекти	З	II	4,5	135	15	30		1+2	и

Задължителни специализиращи дисциплини

форма на оценяване:
и - изпит, то - текуща оценка,
ки - комбинирано оценяване,
прод. - продължава в сл. семестър

1	3 0 0 1	Основи на регионалното планиране и устройството на територията	3	III	5	150	45	15		3+1	и
2	3 0 0 2	Устойчиво развитие и интегрирано управление на териториалните системи	3	III	5	150	45	15		3+1	и
3	3 0 0 3	Политики в областта на регионалното развитие и устройството на територията в ЕС	3	III	5	150	45	15		3+1	и
4	3 0 0 4	Интеграция на проблемите на околната среда в регионалното планиране и устройството на територията	3	III	5	150	45	5	6	3+1	и
5	3 0 0 5	Приложение на геоинформационните технологии в управлението на териториалните системи	3	III	5	150	45	5	10	3+1	и
6	3 0 0 6	Приложна демография	3	III	5	150	45	15		3+1	и

Избираеми дисциплини – избраните дисциплини трябва да носят минимум 15 кредита

СТУДЕНТИТЕ ИЗБИРАТ ЕДИН ОТ ПРОФИЛИРАЩИТЕ МОДУЛИ, КАТО ИЗИСКВАНЕТО ДА ПОЛУЧАТ СЪОТВЕТНАТА КВАЛИФИКАЦИЯ Е ДА ПОКРИЯТ МИНИМУМ 9 ОТ КРЕДИТИТЕ СИ ПРЕЗ ВТОРИЯ СЕМЕСТЪР С КУРСОВЕ ОТ ИЗБРАНИЯ МОДУЛ. ОСТАНАЛИТЕ 6 МОГАТ ДА БЪДАТ ПОКРИТИ С КУРСОВЕ ОТ ДРУГИТЕ ПРОФИЛИРАЩИ МОДУЛИ, СЛЕД КОНСУЛТАЦИИ С НАУЧНИЯ РЪКОВОДИТЕЛ.

МОДУЛ 1. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И УСТРОЙСТВОТО НА ТЕРИТОРИЯТА											
1	И 1 0 1	Количествени аналитични методи в регионалното планиране и устройството на територията	И	IV	3	90	30		15		ки
2	И 1 0 2	Пространствен анализ и моделиране	И	IV	3	90	30	5	10		и
3	И 1 0 3	Изграждане на специализирани ГИС приложения за целите на регионалното планиране и устройството на територията	И	IV	3	90	30	5	10		и

форма на оценяване:
и - изпит, то - текуща оценка,
ки - комбинирано оценяване,

4	И 1 0 4	Картографска визуализация в регионалното развитие и устройството на територията	И	IV	3	90	30	5	10		ки
5	И 1 0 5	Приложение на дистанционните методи в регионалното планиране и устройството на територията	И	IV	3	90	30		15		и
6	И 1 0 6	Мобилни ГИС – практически курс за събиране и обработка на първични пространствени данни	И	IV	3	90	15	15	15		ки
7	И 1 0 7	Изследователски семинар по информационно осигуряване на регионалното развитие и устройството на територията	И	IV	3	90	0	45			ки
МОДУЛ 2. РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА											
1	И 2 0 1	Нормативна рамка на регионалното развитие и устройството на територията	И	IV	3	90	30	15			и
2	И 2 0 2	Методи на стратегическото регионално планиране	И	IV	3	90	30	15			и
3	И 2 0 3	Технология на устройственото планиране	И	IV	3	90	30		15		и
4	И 2 0 4	Муниципални финанси	И	IV	3	90	30	15			и
5	И 2 0 5	Локализационен анализ в регионалното развитие	И	IV	3	90	30	15			ки
6	И 2 0 6	Програмиране на регионалното развитие	И	IV	3	90	30	15			ки
7	И 2 0 7	Устойчиво регионално развитие: „зелени“ политики в регионалното развитие	И	IV	3	90	30	15			ки
8	И 2 0 8	Технология на планиране на местното икономическо развитие	И	IV	3	90	15	15	15		ки

форма на оценяване:
и - изпит, то - текуща оценка,
ки - комбинирано оценяване,
прод. - продължава в сл. семестър

9	И 2 0 9	Изследователски семинар по устройство на територията и регионално планиране	И	IV	3	90	0	30	15		ки
---	---------	---	---	----	---	----	---	----	----	--	----

МОДУЛ 3. ИНТЕГРИРАНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА											
1	И 3 0 1	Сигурност и околна среда	И	IV	3	90	30	15			и
2	И 3 0 2	Екологични оценки и експертизи	И	IV	3	90	30	10	5		и
3	И 3 0 3	Природни рискове - интегрирана оценка	И	IV	3	90	30	15			и
4	И 3 0 4	Правна рамка /международна и национална/ на опазване и управление на околната среда	И	IV	3	90	30	15			и
5	И 3 0 5	Методи за анализ на природно-ресурсния потенциал на териториалните системи	И	IV	3	90	30		15		ки
6	И 3 0 6	Икономическа оценка на природните ресурси	И	IV	3	90	30	15			ки
7	И 3 0 7	Природно-антропогенни системи (урбанизирани, селски и крайбрежни зони)	И	IV	3	90	30	15			ки
8	И 3 0 8	Методи за оценка на екосистемните (ландшафтните) услуги	И	IV	3	90	15	15	15		ки
9	И 3 0 9	Изследователски семинар по интегрирано управление на околната среда	И	IV	3	90	0	30	15		ки
МОДУЛ 4. ПРИЛОЖНА ДЕМОГРАФИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ											
1	И 4 0 1	Основи на бизнесдемографията	И	IV	3	90	30	15			ки
2	И 4 0 2	Методи за количествена и качествена оценка на пространственото поведение на населението	И	IV	3	90	30		15		ки

форма на оценяване:
и - изпит, то - текуща оценка,
ки - комбинирано оценяване,

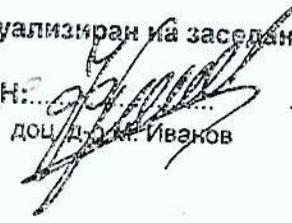
3	И 4 0 3	Демографска статистика и демографски техники за анализ	И	IV	3	90	30		15		КИ
4	И 4 0 4	Поведенческа и електорална география	И	IV	3	90	30	15			И
5	И 4 0 5	Технология на геомаркетинговите изследвания	И	IV	3	90	15	15	15		КИ
6	И 4 0 6	Бизнес администрация	И	IV	3	90	30	15			И
7	И 4 0 7	Социален капитал	И	IV	3	90	30	15			И
8	И 4 0 8	Бизнес икономика	И	IV	3	90	30	15			И
9	И 4 0 9	Изследователски семинар	И	IV	3	90	0	30	15		КИ

*** СПОРЕД ЕВРОПЕЙСКАТА СИСТЕМА ЗА ТРАНСФЕР НА КРЕДИТИТЕ СТУДЕНТЪТ ТРЯБВА ДА ПОКРИВА МИНИМУМ ПО 30 КРЕДИТА НА СЕМЕСТЪР (НЕ ПО-МАЛКО ОТ 60 КРЕДИТА ЗА ЦЕЛИЯ ПЕРИОД НА ОБУЧЕНИЕ)
 I СЕМЕСТЪР – 30 КРЕДИТА; II СЕМЕСТЪР – 30 КРЕДИТА; III СЕМЕСТЪР – 30 КРЕДИТА; IV СЕМЕСТЪР – 30 КРЕДИТА, ОТ КОИТО 15 СЕ ПРИСЪЖДАТ СЛЕД УСПЕШНО ЗАЩИТЕНА ДИПЛОМНА РАБОТА

Дипломиране

Начин на дипломиране	ECTS - кредити	Първа държавна сесия	Втора държавна сесия
Защита на дипломна работа	15	месец септември	месец март

Учебният план е актуализиран на заседание на Факултетен съвет с протокол № 3 от 26.02.2013 г.

ДЕКАН:
 доц. д-р Д. М. Ивков

Софийски университет "Св. Климент Охридски"

Справка - извлечение от учебен план

Специалност "Регионално развитие и политика" / магистърска програма "Планиране и управление на териториални системи"

за след ОКС "ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР"

форма на обучение редовно, срок на обучение 4 семестъра

Натовареност, ECTS-кредити и оценки по семестри

Вид заетост	I			II			III			IV			V			VI			VII			VIII			IX			X			Общо					
	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки	натовареност (ч.)	ECTS – кредити	бр. оценки						
Задължителни дисциплини	900	30	4	900	30	6	900	30	6																											
Мин. избираеми дисциплини										450	15	5																				2700	90	16		
Учебни практики																																				
Общо:	900	30	4	900	30	6	900	30	6	450	15	5																						3150	105	21

Начин на дипломиране	ECTS - кредити	брой часове за подготовка	Първа държавна сесия	Втора държавна сесия
Защита на дипломна работа	15	450	месец септември	месец март

Придобита професионална квалификация: Магистър по Регионално развитие и политика - Планиране и управление на териториални системи

№ на решението на ФС: Протокол № 3 от 26.02.2013 г.

Декан:

Доцент М. Иванов